

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jiřího Lifky a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **Asociace sdružení pro ochranu a rozvoj kulturního dědictví, o. s.**, se sídlem Karoliny Světlé 1019, 110 00 Praha 1, IČ: 22839721, zastoupen Mgr. Pavlem Černohousem, advokátem, se sídlem Lublaňská 398, 120 00 Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské náměstí 1, 118 00 Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí Ministryně kultury ze dne 19. 6. 2013, č. j. 26016/2013 OLP,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ministryně kultury ze dne 19. 6. 2013, č. j. 26016/2013 OLP, a rozhodnutí Ministerstva kultury, Památkové inspekce, ze dne 9. 4. 2013, č. j. MK 17926/2013 PI, **se** v části, v níž byla odmítnuta žádost žalobce ze dne 25. 3. 2013 o poskytnutí informací v rozsahu kopie přílohy protokolu č. j. MK 77087/2012 PI ze dne 8. 11. 2012 nadepsané „Radošov čp. 74, obec Kyselka, dokumentace udržovacích prací, pomocné provizorní zastřešení“ a kopie přílohy výše uvedeného protokolu nadepsané „Radošov čp. 74, obec Kyselka, dokumentace udržovacích prací“, **zrušují**.
- II. Žalovanému **se nařizuje**, aby žalobci poskytl kopie přílohy protokolu č. j. MK 77087/2012 PI ze dne 8. 11. 2012 nadepsané „Radošov čp. 74, obec Kyselka, dokumentace udržovacích prací, pomocné provizorní zastřešení“ a kopii přílohy výše uvedeného protokolu nadepsané „Radošov čp. 74, obec Kyselka, dokumentace udržovacích prací“, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 9800 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce. Mgr. Pavla Černohouse, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí ministryně kultury ze dne 19. 6. 2013, č. j. 26016/2013 OLP, kterým byl zamítnut jeho rozklad ze dne 29. 4. 2013 proti rozhodnutí Památkové inspekce žalovaného (dále též „povinný subjekt“) ze dne 9. 4. 2013, č. j. MK 17926/2013 PI ve věci žádosti žalobce o poskytnutí informace ze dne 27. 3. 2013, již se

žalobce domáhal sdělení, jaký byl výsledek šetření, které povinný subjekt prováděl v památkovém areálu lázní Kyselka na Karlovarsku, a dále poskytnutí dokumentu formulujícího výsledek tohoto šetření včetně případných příloh. Uvedeným rozhodnutím povinný subjekt v souladu s § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 106/1999“) žádost žalobce o poskytnutí informací částečně odmítl na základě § 11 odst. 3 zákona č. 106/1999, a to v rozsahu začerněných částí poskytnutých kopií protokolu č. j. MK 77087/2012 PI ze dne 8. 11. 2012 a rozhodnutí o námitkách proti tomuto protokolu č. j. MK 5950/2013 PI ze dne 24. 1. 2013, a dále na základě § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999, a to v rozsahu přílohy výše uvedeného protokolu nadepsané „Radošov čp. 74, obec Kyselka, dokumentace udržovacích prací, pomocné provizorní zastřešení“ a přílohy výše uvedeného protokolu nadepsané „Radošov čp. 74, obec Kyselka, dokumentace udržovacích prací“, neboť je považoval za předmět ochrany práva autorského. Povinný subjekt zároveň v souladu s § 15 odst. 2 zákona č. 106/1999 žalobci sdělil, že majetková práva k uvedeným přílohám vykonává Ing. J. S., autorizovaný inženýr v oboru pozemní stavby, statika a dynamika staveb, členské číslo ČKAIT: 0000865, IČO 18679544.

Žalobce v první řadě namítl, že přílohy protokolu, jejichž poskytnutí žalovaný odmítl, jsou veřejnými listinami vyňatými z autorskoprávní ochrany, a nemohly tedy být odepřeny na základě § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999. Uvedené přílohy označil žalovaný za „*stavebněprávní technickou dokumentaci, kterou vypracovala a autorizovala k tomu určená osoba, totiž jmenovaný autorizovaný stavební inženýr*“.

Žalobce poukázal na ustanovení § 13 odst. 3 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 360/1992“), dle kterého autorizovaná osoba opatřuje dokumenty související s výkonem její činnosti vlastnoručním podpisem a otiskem razítka se státním znakem České republiky, jménem autorizované osoby, číslem, pod nímž je zapsána v seznamu autorizovaných osob vedeném Komorou a vyznačeným oborem, popřípadě specializací a své autorizace. Dle § 13 odst. 5 uvedeného zákona jsou přitom dokumenty označené autorizovanou osobou podle odstavce 3 pro úřední účely veřejnými listinami. Žalobce dále citoval ustanovení § 131 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého se veřejnou listinou rozumí listina vydaná soudem České republiky, jiným orgánem veřejné moci nebo jiným subjektem k tomu pověřeným či zmocněným jiným právním předpisem v mezích jeho pravomoci, potvrzující, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu nebo jiného subjektu, který listinu vydal, anebo osvědčující některou právně významnou skutečnost, a dále také listina, kterou prohlašuje za veřejnou jiný právní předpis. Nakonec žalobce uvedl, že dle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále též „autorský zákon“) se ochrana podle práva autorského nevztahuje mj. na veřejné listiny a jiná díla, u nichž je veřejný zájem na vyloučení z ochrany. Z uvedených ustanovení tedy žalobce dovodil, že poskytnutím předmětné stavební dokumentace nemohla být porušena ochrana autorských práv autorizovaného inženýra.

Autorskoprávní ochrany navíc dle žalobce požívá pouze vlastní výsledek projekční činnosti – k újmě na autorském právu zpracovatele stavební dokumentace by tedy mohlo dojít pouze tehdy, pokud by jiná osoba bez jeho souhlasu výsledek užila pro jiný objekt. Taková situace je však v případě dokumentace udržovacích prací konkrétního objektu prakticky zcela vyloučena. Žalobce si kromě toho informace vyžádal k užití v souladu se svým účelovým zaměřením, tedy k úředním jednáním v zájmu záchrany kulturního dědictví České republiky, nikoli k tomu, aby je užil v rámci projektování, provádění stavebních prací či obdobných činností.

Žalovaný se s uvedenou argumentací, kterou žalobce uplatnil též v rozkladu, v podstatě vůbec nevypořádal, nýbrž se pouze opětovně odvolal na § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999. Toto ustanovení zároveň prohlásil za ustanovení reflektující pravidla obsažená ve směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES ze dne 17. 11. 2003, o opakovaném použití informací veřejného sektoru (dále též „směrnice 2003/98/ES“). Žalobce k tomu uvedl, že tato směrnice není přímo aplikovatelná, tím méně by pak mohla mít aplikační přednost před právními předpisy vyloženými žalobcem výše.

Závěrem žaloby žalobce zdůraznil, že obě stavební dokumentace byly pořízeny z veřejných prostředků, a bylo na objednateli – povinném subjektu – aby ve smlouvě s dodavatelem ošetřil i otázku přístupnosti těchto dokumentací třetím osobám. Neučinil-li tak, jedná se o jeho pochybení.

S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí ministryně kultury, jakož i rozhodnutí povinného subjektu zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil mu zaplatit náhradu nákladů.

Podáním ze dne 18. 10. 2013 se k žalobě vyjádřil žalovaný.

Dle jeho názoru jsou sice předmětné stavební dokumentace s ohledem na § 13 zákona č. 360/1992 obsaženy ve veřejných listinách, tato skutečnost však nezabavuje povinný subjekt povinnosti neposkytnout informaci, pokud by tím dle § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999 byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského. Žalovaný připomněl, že uvedené ustanovení je transpozicí čl. 1 odst. 2 písm. b) směrnice 2003/98/ES, dle kterého se směrnice nepoužije na dokumenty, ke kterým mají třetí strany právo duševního vlastnictví. V této souvislosti žalovaný citoval také bod 22 odůvodnění směrnice, dle které „[p]ráva duševního vlastnictví třetích stran nejsou touto směrnicí dotčena. Aby bylo zamezeno pochybnostem, vztahuje se pojem „práva duševního vlastnictví“ výhradně na autorské právo a související ochranná práva (včetně ochranných práv sui generis). [...] Závazky vyplývající z této směrnice by měly platit pouze tehdy, pokud jsou slučitelné s ustanoveními mezinárodních dohod o ochraně práv duševního vlastnictví, zejména Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl (Bernská úmluva) a Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (Dohoda TRIPS). [...]“.

Stavební dokumentace byly vypracovány na základě smlouvy o dílo za účelem prokázání, zda a jakým způsobem je uskutečnitelná náprava stavu příslušné stavby. Z uzavřené smlouvy o dílo nelze dovodit oprávnění objednatele ke zveřejnění díla, k němuž by s ohledem na § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 muselo poskytnutím informace dojít. Poskytnutím informace, resp. jejím zveřejněním by tedy došlo k rozmnožení autorskoprávně chráněných děl a jejich zpřístupnění veřejnosti v rozporu se smlouvou, tedy bez autorova svolení.

Žalovaný nesouhlasil s názorem žalobce, že autorskoprávní ochrany požívá pouze vlastní výsledek projekční činnosti. Odkázal v této souvislosti na § 2 odst. 1 zákona autorského zákona, který v demonstrativním výčtu autorských děl uvádí též díla architektonická, a především na § 2 odst. 3 autorského zákona, dle kterého se autorské právo vztahuje též na jednotlivé vývojové fáze díla.

Postupem dle § 13 zákona č. 360/1992 má být dle žalovaného doložení skutečnosti, že příslušná projektová dokumentace byla vytvořena osobou oprávněnou dle právních předpisů k takové činnosti. Smyslem právní úpravy obsažené v zákoně č. 360/1992 je tedy zajistit ochranu klientů a veřejnosti před nekvalitními projektanty či staviteli, nikoli zpřístupnit všechna autorská díla obsažená v projektové dokumentaci vypracované autorizovanou osobou. Žalovaný zajistil přístupnost projektové dokumentace v rámci úředního účelu, pro

kteřý byla vypracována, tedy v rámci stavebního řízení, resp. nařízení udržovacích prací na kulturní památce.

Na skutečnosti, že poskytnutím projektové dokumentace by došlo k zásahu do ochrany autorského práva, nemohlo nic změnit ani ujištění žalobce o tom, že nehodlá dílo užívat. Zásahem by totiž bylo již samotné poskytnutí díla, spojené navíc s povinností jej následně zveřejnit v souladu s § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999.

Žalovaný nesouhlasil ani s názorem, že byl při pořizování projektové dokumentace za veřejné prostředky povinen smluvně zajistit možnost jejího obecného zpřístupnění třetím osobám, a opakuje, že zpřístupnění je třeba vázat na úřední účel, pro který byla dokumentace pořízena.

S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Městský soud upouští od rekapitulace správního spisu, neboť podstatné skutečnosti a argumenty stran v něm obsažené jsou již dostatečně vyloženy ve výše uvedeném shrnutí věci a podání účastníků. O věci pak soud soudil následovně.

Dle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod „[s]voboda projevu a právo na informace jsou zaručeny“.

Dle čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod jsou státní orgány a orgány územní samosprávy „povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon“.

Dle čl. 34 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jsou práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti chráněna zákonem.

Dle § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999 povinný subjekt informaci neposkytne, pokud „by tím byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským (dále jen „právo autorské“)“.

Dle § 2 odst. 1 autorského zákona je předmětem práva autorského „dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen "dílo"). Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické“.

Dle § 2 odst. 3 autorského zákona se právo autorské „vztahuje na dílo dokončené, jeho jednotlivé vývojové fáze a části, včetně názvu a jmen postav, pokud splňují podmínky podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2, jde-li o předměty práva autorského v něm uvedené“.

Dle § 3 písm. a) autorského zákona se ochrana podle práva autorského nevztahuje na „úřední dílo, jímž je právní předpis, rozhodnutí, opatření obecné povahy, veřejná listina, veřejně přístupný rejstřík a sbírka jeho listin, jakož i úřední návrh úředního díla a jiná přípravná úřední dokumentace, včetně úředního překladu takového díla, sněmovní a senátní publikace, pamětní knihy obecní (obecní kroniky), státní symbol a symbol jednotky územní samosprávy a jiná taková díla, u nichž je veřejný zájem na vyloučení z ochrany“.

Dle § 34 písm. b) autorského zákona do práva autorského nezasahuje ten, kdo užije „v odůvodněné míře dílo na základě zákona pro účely veřejné bezpečnosti, pro soudní nebo

správní řízení nebo k jinému úřednímu účelu nebo pro parlamentní jednání a pořízení zápisu o něm“.

Ustanovení § 61 odst. 1 autorského zákona stanoví, že „[j]e-li dílo autorem vytvořené na základě smlouvy o dílo (dílo vytvořené na objednávku), platí, že autor poskytl licenci k účelu vyplývajícimu ze smlouvy, není-li sjednáno jinak“.

Dle § 13 odst. 3 zákona č. 360/1992 „[a]utorizovaná osoba opatřuje dokumenty související s výkonem její činnosti vlastnoručním podpisem a otiskem razítka se státním znakem České republiky, jménem autorizované osoby, číslem, pod nímž je zapsána v seznamu autorizovaných osob vedeném Komorou a vyznačeným oborem, popřípadě specializací své autorizace“.

Dle § 13 odst. 5 zákona č. 360/1992 jsou „[d]okumenty označené autorizovanou osobou podle odstavce 3 [...] pro úřední účely veřejnými listinami“.

V první řadě je třeba dát za pravdu žalovanému v tom smyslu, že projektová dokumentace (nikoli tedy pouze vlastní výsledek projekční činnosti) může představovat autorské dílo ve smyslu autorského zákona. Žalovaný zcela správně poukázal na § 2 odst. 1 autorského zákona, který činí předmětem práva autorského je díla (literární a jiná díla umělecká a vědecká), která jsou jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a jsou vyjádřena v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jejich rozsah, účel nebo význam. V následujícím demonstrativním výčtu autorských děl pak lze též dílo architektonické. Zrovna tak byl správný poukaz žalovaného na § 2 odst. 3 autorského zákona, dle kterého se autorské právo vztahuje kromě dokončeného díla též na jeho jednotlivé vývojové fáze a části.

Dle názoru Městského soudu v Praze je právě projektová dokumentace, která má dle vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj č. 499/2006, o dokumentaci staveb (dále též „**vyhláška č. 499/2006**“) obsahovat mj. architektonicko-stavební řešení stavby, jednou z vývojových fází architektonického díla, které je třeba přiznat ochranu dle autorského zákona.

K závěru, že projektová dokumentace může představovat jedinečný výsledek tvůrčí duševní činnosti a být tedy architektonickým dílem chráněným autorským právem, dospěly v minulosti též soudy v rámci civilního soudnictví (srov. rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 18 Co 291/2012-192 ze dne 6. 3. 2013, resp. rozsudek Nejvyššího soudu č. j. 30 Cdo 2789/2013 ze dne 11. 2. 2015).

Městský soud v Praze nicméně předesílá, že v nyní posuzovaném případě otázka, zda předmětná projektová dokumentace konkrétně naplňuje kumulativní legální pojmové znaky autorského díla dle autorského zákona, není pro rozhodnutí o existenci povinnosti povinného subjektu dokumentaci poskytnout relevantní. Soud totiž na základě níže rozvedených úvah dospěl k závěru, že povinný subjekt byl povinen požadovanou projektovou dokumentaci poskytnout, ať už byla předmětem autorského práva, či nikoli.

Pakliže by projektová dokumentace autorským dílem požívajícím ochrany dle autorského zákona nebyla, povinný subjekt zjevně neměl právo její poskytnutí jako celku odepřít poukazem na § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999, neboť by jím nebyla a ani nemohla být porušena ochrana práv třetích osob k předmětu autorského práva. Soud přitom, máje na paměti judikaturu Nejvyššího správního soudu k ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 28/2010-86 ze dne 17. 6. 2010 či rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 8/2010-65 ze dne 24. 3. 2010),

neshledal *prima facie* ani existenci jiných důvodů pro odepření poskytnutí projektové dokumentace jako celku.

Ovšem ani v případě, že by předmětná projektová dokumentace autorským dílem byla, nejsou dle názoru soudu dány důvody pro odepření jejího poskytnutí dle § 11 odst. 2 písm. c) (resp. důvody k odepření dokumentace jako celku vůbec), jak bude rozebráno níže.

V této souvislosti je nezbytné poznamenat, že problematikou vztahu zákona č. 106/1999 a autorského zákona se relativně nedávno zabýval Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. IV. ÚS 3208/16 ze dne 21. 3. 2017. K základní kolizi práva na informace a ochrany práv autorských se Ústavní soud vyjádřil následovně:

„11. Vedle zákona o svobodném přístupu k informacím a autorského zákona má projednávaná věc i ústavní přesah, neboť způsobem vyřízení žádosti o informace tohoto druhu mohou být dotčena také ústavně zaručená práva, zejména právo na informace (čl. 17 odst. 1 ve spojení s odst. 5) a práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti zaručená v čl. 34 odst. 1 Listiny [základních práv a svobod]. Na jedné straně je třeba garantovat široký přístup k informacím týkajícím se výkonu působnosti povinných subjektů, aby nebyl ohrožen smysl a účel právní úpravy svobodného přístupu k informacím, současně je však třeba reagovat i na případy nepřiměřených požadavků či dokonce zneužití zákona k získání neoprávněné výhody, v krajním případě k nepřípustnému zásahu do práv jiných osob.

12. Na jedné straně nelze přijmout výklad, že na základě žádosti o informace, kterou postačí podat i ústně a nemusí být nijak odůvodněna, mají povinné subjekty vždy a za všech okolností zpřístupnit veškeré materiály bez ohledu na případnou ochranu autorským právem. To by znamenalo přímé popření § 11 odst. 2 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím a v řadě případů i zásah do práv k výsledkům tvůrčí duševní činnosti podle čl. 34 odst. 1 Listiny. Naznačeným přístupem by mohly být znehodnoceny výsledky náročných a nákladných tvůrčích procesů, např. rozsáhlých analýz, tematických studií či architektonických projektů. Nelze se přitom spolehnout na následnou kontrolu, tedy že žadatel s poskytnutými informacemi naloží zodpovědně a při vědomí požadavků autorského zákona; uvedené řešení by mohlo ve svém důsledku ohrozit spolupráci třetích osob - nositelů autorských práv - s orgány veřejné moci.

13. Na druhé straně ovšem nelze ústavně aprobovat ani opačné krajní řešení a vyloučit z poskytování jakékoli informace, které mohou i jen potenciálně vykazovat určité prvky ochrany autorským právem. Takto formulovaný přístup by mohl významné části působnosti povinných subjektů vyvázat z režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, ať již na podkladě objektivně dané, ale jen nevýznamné, či dokonce jen účelově dovozované ochrany autorským právem. Tím by byla nepřipustně omezena práva žadatelů a současně dotčeno ústavně zaručené právo na informace podle čl. 17 odst. 1 ve spojení s odst. 5 Listiny, jakož i ohrožena efektivní kontrola orgánů veřejné moci jako smysl a cíl úpravy poskytování informací o výkonu jejich působnosti. Ve svém důsledku by tento modus mohl vést až k přenášení určitých činností povinných subjektů na třetí osoby jako na (tvrzené) nositele autorských práv.

14. Orgány veřejné moci musí k žádostem o informace tohoto druhu přistupovat individuálně a vycházet z pravidla, že je třeba poskytnout zásadně veškeré požadované informace, ledaže jde o výjimku z pravidla a jsou dány závažné důvody pro ochranu autorského práva, které převáží nad právem na informace. Správní orgány a soudy jsou povinny zohlednit objektivní vlastnosti požadovaných informací, i to, nakolik by jejich zpřístupnění znamenalo skutečné (materiální) porušení autorských práv. Současně musí zvážit i povahu práva na informace a míru jeho omezení v kontextu individuálních zájmů žadatele i obecného zájmu na kontrole činnosti orgánů veřejné moci.“

Ve světle takto načrtnutých východisek, s nimiž se Městský soud v Praze zcela ztotožňuje, je nejprve třeba odmítnout tu část argumentace žalobce, v rámci níž považuje veškeré dokumenty související s činností autorizované osoby a opatřené náležitostmi dle § 13 odst. 3 zákona č. 360/1992 pro úřední účely (včetně účelu zajišťování svobodného přístupu k informacím dle zákona č. 106/1999) za veřejné listiny ve smyslu § 13 odst. 5 tohoto zákona, tedy za dokumenty vyňaté z autorskoprávní ochrany.

Dle § 158 zákona č. 186/2003 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále též „stavební zákon“), mohou vybrané činnosti ve smyslu tohoto ustanovení vykonávat pouze autorizované osoby dle zákona č. 360/1992. Okruh vybraných činností, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, je přitom značně široký, a zahrnuje i vypracování projektových dokumentací pro stavební záměry dle druhého odstavce zmíněného ustanovení. Výklad uplatňovaný žalobcem by tedy v podstatě z veškeré tam uvedené projektové dokumentace učinil pro účely poskytování informací v souladu se zákonem č. 106/1999 veřejnou listinu vyňatou z autorskoprávní ochrany. Dle názoru Městského soudu v Praze představuje takovýto výklad nepřípustné vychýlení právní úpravy ve prospěch práva na informace dle čl. 17 Listiny základních práv a svobod na úkor práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti dle čl. 34 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. V konečném důsledku by totiž prostřednictvím žádosti o informace, která ani nemusí být jakýmkoli způsobem odůvodněna, mohl kdokoli kdykoli získat přístup k projektové dokumentaci, která se v rámci stavebního řízení dostala k stavebnímu úřadu, či jinému povinnému subjektu dle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 (v rámci jeho působnosti). Jak přitom vyplývá z výkladu naznačeného výše, v podstatě každé architektonické dílo vyžaduje vypracování projektové dokumentace, která je jednou z jeho vývojových fází, jež jsou autorským zákonem taktéž chráněny (§ 2 odst. 3 autorského zákona).

Ustanovení § 13 odst. 5 zákona č. 360/1992, resp. v něm užitě spojení „*pro úřední účely*“, je tedy dle soudu nezbytné za pomoci teleologického výkladu interpretovat v tom smyslu, že dokumenty související s výkonem činnosti autorizované osoby a označené dle § 13 odst. 3 uvedeného zákona jsou veřejnými listinami pouze pro účely onoho řízení, v rámci kterého (resp. pro jehož účely) byly vypracovány. Jinými slovy – projektová dokumentace stavebního záměru vypracovaná autorizovanou osobou bude veřejnou listinou v rámci (pro účely) příslušného stavebního řízení, nikoli však už pro účely poskytování informací veřejnosti na základě zákona č. 106/1999. Pouze takovýto výklad příslušných ustanovení zajistí, že architektonická díla, resp. jedna z jejich vývojových fází, nebude prostřednictvím zákona č. 106/1999 v podstatě zbavena autorskoprávní ochrany (alespoň co do rozmnožování a šíření díla). Uvedenému výkladu nadto svědčí též smysl a účel zákona č. 360/1992, na který správně odkazuje i žalovaný, a jímž bylo vytvoření nezbytných právních podmínek pro splnění požadavků na odbornou způsobilost fyzických osob k výkonu vybraných činností ve výstavbě dle § 158 stavebního zákona a zajištění určité záruky kvality těchto vybraných činností.

Soud tedy nemohl přisvědčit výkladu žalobce, který by řešení potenciální kolize práva na informace s právem na ochranu autorských práv v případě projektové dokumentace stavebních záměrů nepřípustně vychýlil ve prospěch prvně jmenovaného práva. Právní úprava v daném případě nenabízí a ani nemůže nabízet řešení jednoznačně upřednostňující jedno z kolidujících práv bez možnosti individuálního posouzení. Teprve vážením relevantních okolností a dotčených zájmů lze dospět k uspokojivému řešení kolize. Jak přitom v této souvislosti uvedl Ústavní soud v již citovaném nálezu IV. ÚS 3208/16 ze dne 21. 3. 2017:

„16. Uvedený postup bude odpovídat i požadavkům § 34 písm. a) autorského zákona, který zakotvuje tzv. úřední (zákonnou) licenci k užití díla a podle něhož do práva autorského

nezasahuje ten, kdo v odůvodněné míře užije dílo na základě zákona pro soudní nebo správní řízení nebo k jinému úřednímu účelu - právní nauka se shoduje, že mezi tyto jiné úřední účely patří i nakládání s dílem ve formě poskytnutí informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím (srov. např. CHALOUPKOVÁ, H., HOLÝ, P. Autorský zákon: Komentář. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 65). Pojmově tento postup nauka řadí pod výkon majetkových práv k předmětu práva autorského (viz ROTHANZL, L. in Furek, A. a kol. Zákon o svobodném přístupu k informacím: Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 523). Ústavní soud dodává a zdůrazňuje, že § 34 písm. a) autorského zákona doslova uvádí, že informaci lze poskytnout, ale výhradně v odůvodněném rozsahu.

17. Povinností podle zákona se nelze bez dalšího zprostit ani odkazem na obsah smlouvy, na jejímž základě byla informace získána - jinými slovy, povinné subjekty musí smluvní dokumentaci se třetími osobami koncipovat tak, aby pokrývala jejich zákonné povinnosti na úseku přístupu k informacím. V této souvislosti lze poukázat na důvodovou zprávu k novele provedené zákonem č. 61/2006 Sb., kterým bylo ustanovení § 11 odst. 2 písm. c) zavedeno - subjekty jsou povinny ošetřit své právní postavení tak, aby byly oprávněny nakládat s předmětem duševního vlastnictví v mezích zákona, typicky ve vztahu k zaměstnaneckým dílům nebo licenčním ujednáním (sněmovní tisk 991, 4. volební období 2002-2006, Zvláštní část, K části první, K čl. I, K bodu 23, dostupná na www.psp.cz). Ostatně ustanovení § 61 odst. 1 autorského zákona vychází u díla vytvořeného na objednávku z premisy, že byla poskytnuta licence k užití díla v souladu s účelem vyplývajícím ze smlouvy. Pod takový účel bude v případě díla vytvořeného na objednávku povinného subjektu zpravidla třeba řadit také užití v rámci plnění povinností podle zákona o svobodném přístupu k informacím; pouze v odůvodněných případech lze do smlouvy zahrnout odlišné ujednání, které bude předjímat výluky z takového zpřístupnění.“

Městský soud v Praze si je vědom jisté problematičnosti výkladu, který slovnímu spojení „užití pro úřední účely“ dle § 34 písm. a) autorského zákona přisoudil význam, který by zahrnoval též nakládání s dílem ve formě poskytování informací dle zákona č. 106/1999, za situace, kdy v předchozím textu dospěl k závěru, že v případě slovního spojení „pro úřední účely“ dle § 13 odst. 5 zákona č. 360/1992 je nutno dospět za pomoci teleologického výkladu k závěru, že poskytování informací dle zákona č. 106/1999 nezahrnuje. Dle soudu je nicméně nezbytné přihlídnout k účelu obou právních předpisů, přičemž účelem zákona č. 360/1992 bylo, jak je již uvedeno výše, vytvoření nezbytných právních podmínek pro splnění požadavků na odbornou způsobilost fyzických osob k výkonu vybraných činností ve výstavbě dle § 158 stavebního zákona a zajištění určité záruky kvality těchto vybraných činností, zatímco účelem autorského zákona je komplexní úprava autorského práva (a práv s ním souvisejících) a jeho ochrany, tedy včetně úpravy užívání autorského díla v rámci co nejširšího okruhu činnosti správních orgánů. Je to ostatně práva autorský zákon, na který ustanovení § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999 v poznámce pod čarou odkazuje. Neméně významná je pak také skutečnost, že § 34 písm. a) obsahuje v souvislosti s užitím autorského díla pro úřední účely korektiv „v odůvodněné míře“, a namísto paušálního upřednostnění práva na informace před právem na ochranu autorských práv umožňuje, resp. přímo vyžaduje zvažovat důvody, které případnému poskytnutí informace svědčí.

Soud tedy musí v souladu se závěry citovaného nálezu Ústavního zvážit povahu práva na informace a míru jeho omezení v kontextu individuálních zájmů žadatele i obecného zájmu na kontrole činnosti orgánů veřejné moci, a zároveň zohlednit objektivní vlastnosti požadovaných informací. Poskytnutí požadované informace je přitom pravidlem, z něhož lze udělat výjimku v případě závažných důvodů pro ochranu autorského práva.

V daném případě informaci, s jejímž odepřením žalobce nesouhlasí, představují dvě projektové dokumentace týkající se udržovacích prací na objektu náležejícího k souboru věcí

zapsaných v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky. Uvedené projektové dokumentace byly vyhotoveny dle nabídky autora dokumentace, Ing. J. S., resp. dle zadávacích podmínek ve výzvě k podání nabídky na veřejnou zakázku ze dne 11. 6. 2012, a na základě objednávky Památkové inspekce Ministerstva kultury č. 1/2012 PI ze dne 21. 6. 2012. Projektové dokumentace byly tedy vyhotoveny na základě iniciativy povinného subjektu (tedy z veřejných prostředků), a za účelem nápravy stavu objektu náležejícího k souboru lázeňských staveb v obci Kyselka v Karlovarském kraji, vedeném odbornou organizací státní památkové péče mezi nejohroženějšími nemovitými kulturními památkami zapsanými v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky.

Poskytnutí projektové dokumentace tedy svědčí nejen zájem na kontrole hospodaření s veřejnými prostředky, za které byla projektová dokumentace pořízena, ale především zájem na kontrole veřejnosti nad prováděním ochrany a péče o společné kulturní dědictví. Udržovací práce mohou podstatným způsobem ovlivnit možnost zachrany i případnou budoucí podobu objektu náležejícího k souboru nemovitých kulturních památek, zájem veřejnosti na kontrole jejich podoby a kvality je tedy zcela legitimní a žádoucí. Dle názoru soudu naopak nelze shledat závažné důvody pro ochranu autorského práva. Pakliže by předmětné projektové dokumentace vůbec naplňovaly kumulativní legální pojmové znaky autorského díla dle autorského zákona, bylo by třeba v rámci kolize s právem na informace zohlednit jak skutečnost, že představují teprve jednu z vývojových fází architektonického díla (byť potenciálně taktéž chráněnou autorským právem), tak i fakt, že se jedná o projektové dokumentace udržovacích prací konkrétního objektu, a jejich užití k zamýšlenému účelu (tedy v obecném smyslu ke tvorbě finální podoby architektonického díla) je neodmyslitelně svázáno právě s tímto objektem, a nelze jej tedy využít např. k napodobení finálního architektonického díla.

S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žalovaný, resp. povinný subjekt, nepostupovali správně, pokud žadateli odmítli požadovanou informaci poskytnout s odkazem na § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999.

Vzhledem k tomu, že soud shledal rozhodnutí, jímž byla odmítnuta žádost žalobce o poskytnutí informací ve výroku vymezeném rozsahu, za nezákonné, zároveň pak neshledal žádného jiného důvodu pro odepření požadované informace, v souladu s § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím rozhodnutí žalovaného o odmítnutí žádosti žalobce a rozhodnutí o rozkladu zrušil a zároveň žalovanému nařídil, aby žalobci požadované informace poskytl.

Výrok o nákladech řízení mezi žalobcem a žalovaným je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu náleží náhrada účelně vynaložených nákladů řízení. Podle § 57 odst. 1 s. ř. s. jsou náklady řízení zejména hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, soudní poplatky, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady spojené s dokazováním, odměna zástupce, jeho hotové výdaje a tlumočné. Náklady žalobce tedy sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3000 Kč a nákladů právního zastoupení, jež sestávají z odměny zástupce žalobce za dva úkony právní služby podle § 7, § 9 a § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to za úkon převzetí a přípravy zastoupení a podání žaloby. Odměna za každý úkon právní služby činí 3100 Kč. Dále zástupci žalobce náleží paušální náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. za dva úkony právní služby po 300 Kč. Celkem tak soud žalobci přiznal na náhradě nákladů řízení částku 9800 Kč.

P o u č e n í : Proti rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních

u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 15. června 2017

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová